

ESENLER REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
BÜŞRA DEMİRCİ ÖZCAN

İÇİNDEKİLER

1. Öğrenciyi RAM'a yönlendirmeden önce yapılması gerekenler
2. Öğrenciyi RAM'a yönlendirme süreci
3. RAM'a yönlendirilen öğrenciler için okulların göndermesi gereken formlar
4. Randevu işlemleri
 - a) İlk inceleme randevusu
 - b) Yeniden inceleme randevusu
 - c) Randevu için getirilmesi gereken evraklar
5. Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları
 - a) Destek eğitim raporu
 - b) Yönlendirme raporu
6. Tanı kaldırma işlemleri
7. Yerleştirme ve izleme işlemleri
 - a) Tam zamanlı kaynaştırma
 - b) Özel eğitim sınıfı
 - c) Evde eğitim hizmetleri
8. Sınav tedbir işlemleri
9. Eğitsel değerlendirme ve istek formlarının gönderimi hakkında
10. Özel Eğitim Bölümü Araştırması

RAM'a Nasıl Öğrenci Yönlendirilir?

RAM'a öğrenci yönlendirmeden önce izlenmesi gereken adımlar;

- ▶ **Sınıf öğretmeni bu öğrenci için,** uygulamakta olduğu müfredat kapsamında , gerekli tedbirleri almaya çalışır.
- ▶ **Öncelikle öğrencinin durumu ;** idare , sınıf öğretmeni, rehber öğretmen, aile ile görüşülerek değerlendirilir.
- ▶ **Bu amaçla sınıfın fiziksel çevresi,** öğretmenin kullandığı yöntemler ve teknikler de yeni düzenlemeler yapılmalıdır.

Yapılan bütün çalışmalar sonunda öğrenci gelişim gösteremiyorsa;

- ▶ Öğrenci için yapılan tüm çalışmalar raporlaştırılır ve bu öğrenci için RAM'a yönlendirme süreci başlatılır.
- ▶ Eğer öğrenci de zihinsel bir yetersizlik olduğu düşünülüyorsa RAM ile iletişime geçilerek zeka testi randevusu alınabilir.
- ▶ Zeka testi sonucuna göre gerekli işlemler RAM tarafından başlatılır.

- ▶ Eğer öğrencide;
- ▶ Özel Öğrenme Güçlüğü,
- ▶ Otizm
- ▶ İşitme Yetersizliği
- ▶ Görme Yetersizliği
- ▶ Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu
- ▶ Bedensel Yetersizlik,
- ▶ Dil Konuşma Güçlüğü olduğuna dair şüpheler varsa öğrenci ilk olarak hastaneye yönlendirilir.
- ▶ Hastanede alınan kurul raporu sonucunda öğrenci RAM'a yönlendirilir.

RAM'a yönlendirilen öğrenciler için okulların göndermesi gereken formlar;

- ▶ Öğrenci ilk defa RAM'a yönlendiriliyorsa öğrencinin öğretmenleri tarafından eğitsel değerlendirme istek formu doldurulup MEBBİS üzerinden RAM'a gönderilmesi gerekmektedir.
- ▶ Öğrenci daha önce RAM'a yönlendirildiyse öğretmenleri tarafından bireysel gelişim raporu doldurulup MEBBİS üzerinden RAM'a gönderilmesi gerekmektedir.
- ▶ Öğrencinin daha önceden raporu olmasına rağmen kademe değişikliğinden dolayı ram raporunun yenilenmesi için başvurularda eğitsel değerlendirme isteği doldurulup RAM'a MEBBİS üzerinden gönderilmesi gerekmektedir.

RANDEVU

▶ İLK İNCELEME RANDEVUSU

RAM'a ilk müracaatlarda okulun yazılı başvurusu (Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu) ya da velinin/vasinin bizzat randevu başvurusu ile RAM'larda RAMDEVU sistemi üzerinden randevu verilir. 18 yaşından büyük ve zihinsel yetersizliği olmayan bireyin kendi başvurusu ile randevu verilir.

▶ YENİDEN İNCELEME RANDEVUSU

RAM'larda yapılacak yeniden incelemeler için RAMDEVU sisteminden (www.ramdevu.meb.gov.tr) veli/birey kendisi randevu alabilir. Bununla birlikte okulun yazılı başvurusu (Bireysel Gelişim Raporu) ya da velinin/vasinin bizzat başvurusu ile RAM'larda randevu verilebilir.

Randevu Esnasında Getirilmesi Gereken Evraklar;

- ▶ Sağlık Kurulu Raporu (ÇÖZGER)
- ▶ Öğrenciye ait 3 fotoğraf
- ▶ Veli ve öğrenci kimlikleri
- ▶ Okuldan gelecek formlar (eğitsel değerlendirme istek formu, bireysel gelişim formu)
- ▶ Rehabilitasyon Merkezine devam eden öğrencilerden Dönem Sonu Bireysel Performans Değerlendirme Formu
- ▶ Vasi tayin edilmişse: – Vasi belgesi
– Mahkeme kararı
– Nüfus Kayıt Örneği

Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları

Destek Eğitim Raporu:

Özel Öğretim Kurumlarına bağlı Rehabilitasyon Merkezlerinde kullanılmak üzere düzenlenir. (Bu raporla öğrenci okulda kaynaştırma öğrencisi sayılmaz.)

Yönlendirme Raporu:

Resmi okul/kurumlara yönlendirme amaçlı kullanılmak üzere düzenlenir.

- ▶ Veli, eğitsel değerlendirme ve tanılama ile yerleştirme kararlarının her birine birer defa olmak üzere kararın kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren 60 gün içinde itiraz edebilir.
- ▶ Okul ve kurumlardaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri yürütme komisyonu, okula/kuruma kayıt tarihinden itibaren en az 70 iş günlük izleme süreci sonucunda öğrenciyle ilgili eğitsel değerlendirme ve tanılama ya da yerleştirme kararının uygun bulunmaması hâlinde yeniden değerlendirilmesi isteğiyle özel eğitim hizmetleri kuruluna itiraz edebilir.
- ▶ İtirazlar en az 30 gün içinde sonuçlandırılır.

TANI KALDIRMA

- Veli, öğrencinin tanısının kaldırılmasını istiyorsa yetersizlik türüne ilişkin belirtilerin ortadan kalktığına dair ilgili hekimden alacağı Tek Hekim Durum Bildirir Raporu ile RAM'a başvurması gerekir.
Ancak öğrencinin kaldırılmasını istenen tanısı Zihinsel Yetersizlik ise RAM'da tekrar test yapılır.

YERLEŞTİRME VE İZLEME İŞLEMLERİ

▶ TAM ZAMANLI KAYNAŞTIRMA

Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler, yetersizliği olmayan akranlarıyla aynı sınıfta eğitim gördüklerinden kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler.

- Destek Eğitim Odası
- BEP

Detaylı bilgilere ulaşmak için “Kaynaştırma Yoluyla Eğitim Uygulamaları” kılavuz kitapçığına bakınız. (<http://orgm.meb.gov.tr/www/kilavuz-kitaplar/icerik/562>)

➤ Özel Eğitim Sınıfı

- ▶ Özel eğitim ihtiyacı olan ve ayrı bir sınıfta eğitim almaları uygun bulunan bireylerin yetersizliği olmayan akranları ile bir arada eğitim görmeleri amacıyla her tür ve kademedeki resmî ve özel okul/ kurumlarda açılan özel eğitim sınıflarına yönlendirilirler.
- ▶ Zorunlu öğrenim çağındaki bireyler, ilköğretim ya da ortaöğretim kurumları programlarını takip edebilecek durumda olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarına (hafif düzey) yönlendirilir.
- ▶ Zorunlu öğrenim çağındaki bireyler ilköğretim ya da ortaöğretim kurumları programlarını takip edemeyecek durumda olan bireyler için açılan özel eğitim sınıflarına (orta-ağır düzey) yönlendirilir.

Detaylı bilgilere ulaşmak için “Özel Eğitim Sınıfları” kılavuz kitapçığına bakınız. (<http://orgm.meb.gov.tr/www/kilavuz-kitaplar/icerik/562>)

➤ ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU

➤ Evde Eğitim Hizmetleri

- Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan bireylerden eğitim ve öğretim kurumlarından doğrudan yararlanamayacak durumdaki olanlara evde eğitim hizmeti kararı önerilebilir.
- 3 Hekim onaylı Durum Bildirir Sağlık Kurulu raporu
- Öğrenci belgesi
- Ev ortamı ile ilgili belgeler

Detaylı bilgilere ulaşmak için “Evde Eğitim Hizmetleri” kılavuz kitapçığına bakınız. (<http://orgm.meb.gov.tr/www/kilavuz-kitaplar/icerik/562>)

➤ SINAV TEDBİR İŞLEMLERİ

- RAM Modülünde senede birer defa olmak üzere Merkezi Sınavlar ve İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavı (İOKBS) için sınav tedbir hizmeti girişi yapılmaktadır.
- Merkezi Sınavlar için sadece 8. sınıf öğrencilerine tedbir alınırken İOKBS için ise 8. sınıf dışındaki sınıflarda okuyan öğrencilere de sınav tedbiri alınabilir.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME FORMLARI NE ZAMAN GÖNDERİLMELİ?

- Eğitsel Değerlendirme Formları her sene öğrenci RAM'a randevuya gelmeden önce ayrıntılı ve eksiksiz bir şekilde doldurulup RAM'a gönderilmelidir.

- Eğitsel değerlendirme amacıyla ilk kez RAM'a müracaat eden ve zorunlu eğitim çağında olan öğrenciler için, okullar tarafından doldurulan "Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu" okulların tatil olduğu dönem içerisinde istenmeyecektir.
- Daha önce tanınması yapılmış zorunlu eğitim çağında olan ve yeniden incelemeleri yaz tatili dönemine gelen öğrencilerin "Bireysel Gelişim Raporları" nın okullar yaz tatiline girmeden kayıtlı oldukları okul tarafından RAM'a gönderilmesi gerekmektedir.

ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ ARAŞTIRMASI

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP ÇOCUĞU
OLAN AİLELERDE AİLE YÜKÜNÜN
DEĞERLENDİRİLMESİ : ESENLER İLÇESİ
ÖRNEĞİ

- ▶ Aile yükünden ilk kez 1960'lı yıllara zihinsel yetersizliği ve psikolojik rahatsızlığı olan bireylerin, ebeveynlerine yarattığı maddi ve manevi olumsuz etkileri olarak tanımlanmıştır. Aile yükü bireyin rahatsızlığından dolayı ailenin tecrübe ettiği tüm güçlükler ve mücadeleler olarak tanımlanabilir.

ARAŞTIRMANIN AMACI

- ▶ Bu araştırma, zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükünü çeşitli değişkenlere göre incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda oluşturulan alt problemler şunlardır:
- ▶ 1- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü çocuğun cinsiyetine göre değişmekte midir?
- ▶ 2- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü çocuğun zihinsel yetersizlik düzeyine göre değişmekte midir?
- ▶ 3- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü ebeveynin cinsiyetine göre değişmekte midir?
- ▶ 4- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü ebeveynin eğitim düzeyine göre değişmekte midir?
- ▶ 5- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü ailenin aylık gelirine göre değişmekte midir?
- ▶ 6- Zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ebeveynlerin aile yükü çocuğun başka bir yetersizliği olup olmama durumuna göre değişmekte midir?

ÇALIŞMA GRUBU

- ▶ Araştırmaya İstanbul Esenler Rehberlik Araştırma Merkezine randevuyla gelen ve Tacirler Eğitim Uygulama Okulundaki zihinsel yetersizlik tanısı almış bireylerin ebeveynlerine uygulanmıştır. Araştırmaya 154 sayıda veli katılmıştır. Katılan velilerin %89,6 anne,% 10,4 babadır. Yetersizliği olan çocukların %51,3 hafif, %35,7 orta ve %13 ise ağır düzey olarak belirlenmiştir.

BULGULAR

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların aile yükü puanlarının **çocuğun cinsiyeti değişkenine göre** farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Bağımsız Gruplar t Testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki **fark manidar bulunmamıştır.**

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların aile yükü puanlarının çocuğun **zihinsel yetersizlik düzeyi değişkenine** göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis H Testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki **fark manidar bulunmuştur** . **Analizlerin sonucunda** farklılığın hafif zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grupta orta zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grup arasında orta zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grup lehine; hafif zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grupta ağır zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grup arasında ağır zihinsel yetersizlik düzeyine sahip olan grup lehine gerçekleştiği belirlenmiştir. Yani **hafif zihinsel yetersizliğe sahip çocuğu olan ailelerde aile yükü ağır ve orta düzey zihinsel yetersizliğe sahip çocukları olan ailelerin aile yükünden daha az bulunmuştur**.

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıları, aile yükü puanlarının **ebeveyn cinsiyeti değişkenine** göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Bağımsız gruplar T testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasında **fark manidar bulunmamıştır.**

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların aile yükü puanlarının **ebeveynin eğitim düzeyi değişkenine** göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis H Testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki **fark manidar bulunmuştur. Analizlerin sonucunda** farklılığın okur yazar olmayan olmayan grupla ilkokul eğitim düzeyine sahip olan grup arasında okur yazar olmayan grup lehine ; okur yazar olmayan grupla ortaokul eğitim düzeyine sahip olan grup arasında okur yazar olmayan grup lehine ; okur yazar olmayan grupla lise eğitim düzeyine sahip olan grup arasında okur yazar olmayan grup lehine gerçekleştiği belirlenmiştir. Yani **okur yazar olmayan grupta aile yükü diğer tüm eğitim düzeylerinden daha yüksek bulunmuştur.**

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların aile yükü puanlarının **ailenin aylık geliri değişkenine** göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Kruskal Wallis H Testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki **fark manidar bulunmamıştır.**

- ▶ Çalışma grubunu oluşturan katılımcıların aile yükü puanlarının **çocuğun başka bir yetersizliği olup olmama değişkenine** göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen Bağımsız Gruplar t Testi sonucunda grupların aritmetik ortalamaları arasındaki **fark manidar bulunmuştur**. Genç yetişkinlerin ortalama puanlarına bakıldığında, **başka bir yetersizliği olan çocuğa sahip ebeveynlerde aile yükü başka bir yetersizliği bulunmayan çocuklara sahip ebeveynlerdeki aile yükünden daha yüksek bulunmuştur**.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER...